

333МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОСВІТНЬО-РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР РДГУ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ, ІНКЛЮЗИВНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГА

**МАТЕРІАЛИ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ Е-КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
«ОСВІТА І ВИХОВАННЯ
В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО СТАНУ»**

15 -16 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

РІВНЕ

УДК 373.3.091.12

П 84

Рекомендовано до друку
вченою радою Інституту проблем виховання НАПН України
(протокол № 6 від 30 травня 2024 р.),
вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 5 від 14 травня 2024 р.).

Рецензенти:

Канішевська Л.В., доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту проблем виховання НАПН України.

Безкорвайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри міжкультурної комунікації, теорії та історії зарубіжної літератури Рівненського державного гуманітарного університету.

Професійний розвиток педагога: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану», м. Рівне, 15-16 травня 2024 р. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2024.140 с.

У збірнику представлено наукові матеріали, що включені до програми II Всеукраїнської науково-практичної е-конференції з міжнародною участю «Освіта і виховання в інформаційному суспільстві в умовах воєнного та повоєнного стану».

У виданні висвітлюються актуальні проблеми розвитку освіти України, формування національної солідарності в учнівській та студентській молоді, організації інклюзивного навчання в закладах освіти, підготовки майбутніх учителів початкових класів до роботи в Новій українській школі та педагогів в умовах інформаційних впливів і воєнного стану.

Збірник рекомендований для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти і всіх тих, хто цікавиться питаннями історії та сьогодення системи освіти.

Відповідальність за автентичність цитат, правильність фактів і посилань, достовірність матеріалів та грамотність несуть автори публікацій.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

© Кафедра педагогіки початкової,
інклюзивної та вищої освіти
Рівненського державного гуманітарного
університету, 2024.

Укладання.

© Автори статей, 2024

4. Васильєва Д. В. Дистанційне навчання: вчора, сьогодні, завтра. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2019. № 1. С.21–27. URL: https://vlapinsky.at.ua/CSF_2019/CSF_01_19_00_RGB.pdf#page=21

**РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ
В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ**

Боровець Олена Віталіївна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
педагогіки початкової, інклюзивної та вищої освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Важливим завданням сучасної початкової школи є формування в учнів компетентностей – набутих у процесі навчання інтегрованих здатностей особистості, що складаються із знань, досвіду, цінностей, ставлень і можуть цілісно реалізовуватися в повсякденних життєвих ситуаціях. Державним стандартом початкової освіти визначено ключові компетентності, якими мають оволодіти молодші школярі під час навчання у 1-4 класах [2]. Досягнення таких цілей стає можливим за умови реалізації діяльнісного підходу до організації освітнього процесу, про що свідчать сучасні наукові дослідження, досвід практичної педагогічної діяльності [3; 4].

Діяльнісний підхід – це така організація освітнього процесу, за якої «головна увага приділяється активній, різнобічній, продуктивній, максимально самостійній навчально-пізнавальній діяльності учнів. Він включає в себе навчання добувати потрібну інформацію, вичленяти проблеми, шукати шляхи їх раціонального вирішення, уміння практично мислити, застосовувати набуті знання для розв'язання нових завдань» [1, с. 77].

Діяльнісний підхід забезпечує організацію освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей школярів, їх пізнавальної діяльності, що учням дає змогу самореалізуватися в змінному соціальному середовищі, проявити пізнавальну і творчу активність, а вчителям – реалізувати принципи дитиноцентризму.

У дидактичному процесі сучасної початкової школи діяльність здобувачів освіти є джерелом і фактором формування свідомості та розвитку властивостей особистості. Підтвердження необхідності організації навчання в Новій українській школі (НУШ) на основі діяльнісного підходу є в працях багатьох учених [1; 4]. Принцип «поза діяльністю немає розвитку» вважають визначальним у навчанні. Однак далеко не кожна діяльність забезпечує результативність становлення творчої особистості, формування ключових компетентностей. Як розвивальна дія виступає лише та діяльність, яка відповідає потребам, інтересам, цілям і загальним життєвим цінностям, тобто визначеному ставленню учня до діяльності. Саме ж ставлення особистості до діяльності опосередковане її життєвою позицією, світоглядом, життєвими установками. Тому організація активної навчальної діяльності молодших школярів поєднується з формуванням перспективно спонукальної мотивації учіння та позитивного ставлення учнів до навчання,.

Ставлення характеризує рівень інтересу, силу емоцій, бажання і потреби, допомагає школяреві вникнути в зміст роботи, усвідомити її роль у власному особистісному зростанні, більш відповідально ставитися до її виконання. Позитивне ставлення до навчальної роботи породжує відповідні почуття, емоції, що стимулюють активність здобувачів початкової освіти.

Реалізація діяльнісного підходу до навчання неможлива без урахування низки закономірностей:

- формування особистості учня відбувається на основі його діяльності і спілкування під час освітнього процесу;
- співвіднесення зовнішніх впливів із внутрішніми особливостями особистості для того, щоб у школярів накопичувався позитивний досвід

поведінки;

- знання джерел і рушійних сил особистісного становлення школярів;
- нерівномірність інтелектуального і морального становлення особистості, зумовлена різноманітними впливами на школяра і поєднанням у його внутрішньому світі різних передумов, знань і досвіду, набутих у неоднакових ситуаціях.

Для виконання завдань формування ключових компетентностей молодших школярів у процесі реалізації діяльнісного підходу в НУШ впроваджуються технології «Щоденні п'ять» («Daily 5»), «Щоденні три» («Daily 3»), інтерактивні та проектні технології, особистісно орієнтований підхід, технології розвитку критичного мислення тощо.

Діяльнісний підхід передбачає синтез відносин з учнем і як з об'єктом педагогічного впливу, і як з суб'єктом самостійної пізнавальної діяльності та спілкування, що є основою становлення його як особистості. Саме тому цей підхід забезпечує умови для самореалізації, самовиховання і самоствердження особистості, для формування ключових компетентностей, а процесу навчання надає особистісно зорієнтований, діяльнісний характер.

Таким чином, організація навчання на основі діяльнісного підходу активізує здатність школярів самостійно критично міркувати, спостерігати явища і процеси, піддавати їх ретельному аналізу, орієнтуватися в нових ситуаціях; закріплює установку на творче вирішення навчально-пізнавальних завдань, відповідальне ставлення до навчальної роботи; забезпечує формування ключових компетентностей.

Список використаних джерел:

1. Молнар Т. І. Діяльнісний підхід до організації навчального процесу в початковій школі. *Молодь і ринок*. 2016. №1. С.76–79.
2. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / під заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: ВД «Плеяди», 2017. 206 с.

3. Сусь Б. А., Шут М. І. Діяльнісний підхід як ефективний спосіб забезпечення дієвості знань. *Збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Бердянськ, 2007. №4. С. 5–8.
4. Шпак В. П., Мойсієнко І. М. Діяльнісний підхід у Новій українській школі: історія, сучасність, перспективи. *Імідж сучасного педагога*. 2023. № 4 (211). С. 76–83.

ВИЩА ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Ван Їньци,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
науковий керівник: к.пед.н., доц. Боровець О.В.,
Рівненський державний гуманітарний університет

Поняття «інклюзія» не є новим для освіти і вже міцно увійшло в її систему. Існує декілька визначень терміну «інклюзія». Інклюзія як процес – збільшення ступеня участі всіх громадян у соціумі. Потребу збільшення участі відчують насамперед ті особи, що мають особливі освітні потреби. Інклюзія – це, насамперед, шляхи комунікації, канали спілкування, щоб залучити якомога більше людей до взаємодії. Інклюзія як спосіб життя, коли рішення та дії інших осіб не порушують права осіб з ООП. Інклюзивна освіта – це не лише педагогічна інновація та вимога часу, а й одне з міжнародних зобов'язань держави через затвердження Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю.

Впровадження інклюзивної освіти, безперечно, є позитивною тенденцією в розвитку системи вищої освіти всіх Європейських країн.

Саламанкська декларація, прийнята представниками 92 урядів і 25 міжнародних організацій на Всесвітній конференції щодо освіти осіб з ООП у 1994 р., базується на універсальному праві на освіту, щоб забезпечити це право

З М І С Т

Necherda Valeriia Borysivna

EFFECTIVE TECHNOLOGIES OF DEVELOPMENT OF
ASSERTIVENESS OF PUPILS OF SENIOR CLASSES _____ 3

Zhou Yicheng

FEATURES OF PROSPECTIVE TEACHERS' PROFESSIONAL
TRAINING IN A HIGHER EDUCATION INSTITUTION _____ 6

Акімов Вадим Юрійович

РОЗВИТОК МЕДІАГРАМОТНОСТІ ЯК ЗАСОБУ ПРОФІЛАКТИКИ
ІНФОРМАЦІЙНОГО НАСИЛЛЯ В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ _____ 8

Береговська Наталія Олексіївна

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ І ВИХОВАННІ: РЕАЛІЇ
ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ _____ 11

Боровець Олена Віталіївна

РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ
КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ
ОСВІТИ _____ 15

Ван Їньцзи

ВИЩА ОСВІТА ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ
В КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ _____ 18

Верхова Ірина Павлівна

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ _____ 20

Власюк Людмила Василівна

ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕЙМІФІКАЦІЇ НА УРОКАХ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ _____ 23

Воронко Денис Анатолійович, Гудовсек Оксана Анатоліївна

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ОСНОВА
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ:
НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ _____ 27

Євтушенко Олеся Миколаївна

СУТНІСТЬ ДИДАКТИЧНОЇ ГРИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ _____ 30